

Sygn.akt III AUa 807/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Elżbieta Zarzecka (spr.)

Sędziowie: SA Alicja Sołowińska

SA Teresa Suchcicka

Protokolant: Barbara Chilimoniuk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 stycznia 2019 r. w B.

sprawy z odwołania I. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą

na skutek apelacji wnioskodawczyni I. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 września 2018 r. sygn. akt V U 1230/17

oddala apelację.

SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska

Sygn. akt III AUa 807/18

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z 20 września 2017 r. odmówił I. K. prawa do emerytury rolniczej na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 2236) z powodu braku wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Organ rentowy wskazał, że do ustalenia uprawnień do emerytury przyjęto okres pracy w gospodarstwie rodziców od 27 maja 1978 r. do 3 lutego 1981 r. oraz okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. i od 1 października 1991 r. do 20 września 2017 r., tj. 29 lat, 7 miesięcy i 27 dni. Nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 4 lutego 1981 r. do 8 lutego 1981 r. z uwagi na brak zameldowania u rodziców, okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 1 stycznia 1983 r. do 30 maja 1987 r., ponieważ wówczas odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników, ale pracowała zawodowo oraz okresu od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. i od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r., ponieważ odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik. Nadto nie uwzględniono okresu pracy poza gospodarstwem rolnym, od którego zależy prawo do emerytury, zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Odwołanie od tej decyzji złożyła I. K., wskazując, że zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej 25 października 2017 r., a okres od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. został niesłusznie nieuznany, gdyż opłacała wówczas osobiście składki w gminie G.. W uzupełnieniu odwołania pełnomocnik odwołującej zaskarżył decyzję w całości i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie odwołującej prawa od emerytury rolniczej i zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z 6 grudnia 2017 r. odmówił I. K. prawa do emerytury rolniczej na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 2236) z powodu braku wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Organ rentowy wskazał, że do ustalenia uprawnień do emerytury przyjęto okres pracy w gospodarstwie rodziców od 27 maja 1978 r. do 3 lutego 1981 r. oraz okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. oraz od 1 października 1991 r. do 24 października 2017 r., tj. 29 lat, 9 miesięcy i 1 dzień. Nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 4 lutego 1981 r. do 8 lutego 1981 r. z uwagi na brak zameldowania odwołującej u rodziców oraz okresów pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 1 stycznia 1983 r. do 30 maja 1987 r., od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. i od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r., ponieważ nie podlegała ona ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik, a ponadto w okresie od 9 lutego 1981 r. do 30 maja 1987 r. pracowała zawodowo.

Odwołanie od tej decyzji wniósł pełnomocnik I. K., zaskarżając decyzję w całości i wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie odwołującej prawa od emerytury rolniczej i zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z 19 grudnia 2017 r. odmówił I. K. prawa do emerytury rolniczej na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 2236) z powodu braku wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Organ rentowy wskazał, że do ustalenia uprawnień do emerytury przyjęto okres pracy w gospodarstwie rodziców od 27 maja 1978 r. do 3 lutego 1981 r. oraz okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. oraz od 1 października 1991 r. do 19 grudnia 2017 r., tj. 29 lat, 10 miesięcy i 26 dni. Nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 4 lutego 1981 r. do 8 lutego 1981 r. z uwagi na brak zameldowania u rodziców oraz okresów pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 1 stycznia 1983 r. do 30 maja 1987 r., od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. i od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r., ponieważ odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik, a ponadto w okresie od 9 lutego 1981 r. do 30 maja 1987 r. pracowała zawodowo.

Odwołanie od tej decyzji wniósł pełnomocnik I. K., zaskarżając decyzję w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie odwołującej prawa od emerytury rolniczej i zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zarządzeniem z 9 marca 2018 r. sprawę o sygn. akt V U 69/18 połączono do rozpoznania ze sprawą o sygn. akt V U 230/17 i dalej prowadzono pod sygnaturą akt V U 1230/17.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z 20 września 2018 r. oddalił odwołania I. K. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z 20 września 2017 r., 6 grudnia 2017 r. i 19 grudnia 2017 r. oraz zasądził od I. K. na rzecz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 19 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz.U. 2017 r., poz. 2336), które określają przesłanki przyznania prawa do emerytury rolniczej. Sąd wskazał, że według art. 20 ust. 1 ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy: 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990; 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.; 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi. W myśl art. 20 ust. 3, przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. Zgodnie zaś z art. 6 pkt 14 ww. ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o okresach podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu rozumie się przez nie tylko takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek.

Sąd podkreślił, że obowiązek opłacania składek na fundusz emerytalny rolników został wprowadzony ustawą z 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. z 1977 r., Nr 32, poz. 140) z dniem 1 lipca 1977 r. Obowiązek ten utrzymała następnie ustawa z 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i ich rodzin (Dz.U. z 1989 r., Nr 24, poz. 133 ze zm.), która na mocy art. 1 ust. 2 rozszerzyła go od 1 stycznia 1983 r. także na domowników.

Analizując te przepisy, Sąd uznał, że I. K. nie spełnia łącznie wszystkich warunków wskazanych w art. 19 ust. 2 ustawy, gdyż nie posiada wymaganych co najmniej 30 lat ubezpieczenia emerytalno-rentowego. Łączny udowodniony przez nią okres wyniósł 29 lat, 10 miesięcy i 26 dni. Okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 4 lutego 1981 r. do 8 lutego 1981 r. nie mógł zostać zaliczony, bowiem z poświadczenia zameldowania wynikało, że odwołująca od 4 lutego 1981 r. do 22 listopada 1982 r. była zameldowana w G., a zatem w odległości około 100 km od miejsca położenia gospodarstwa rodziców. Sąd nie zaliczył też okresów jej pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 1 stycznia 1983 r. do 30 maja 1987 r., ponieważ odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników i pracowała zawodowo w Zakładach (...) jako szwacz maszynowy w okresie od 9 lutego 1981 r. do 30 maja 1987 r., co wynikało ze świadectwa pracy z 30 maja 1987 r.

Z kolei oceniając okres od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. i od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r., w którym – jak twierdziła odwołująca – pracowała w gospodarstwie rolnym teściów jako domownik, Sąd odwołał się do zeznań świadków J. K. (1) i Z. K.. Z ich zeznań wynikało, że teściowie odwołującej posiadali gospodarstwo rolne, w którym pomagała I. K., ale żaden ze świadków nie był w stanie sprecyzować, czy była ona zatrudniona poza rolnictwem i czy opłacano za nią składki. J. K. (2) zeznał, że żona pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, dopóki nie przepisali na niego gospodarstwa. Żona w okresie 1987-1988 nigdzie nie pracowała i utrzymywała się z prac w rolnictwie. Także odwołująca wskazała, że umowę z K. (swoim pracodawcą) zakończyła w 1987 r. i opłacała składki na ubezpieczenia społeczne.

Sąd uznał, że zeznania świadków i odwołującej niewiele wniosły od sprawy, gdyż zawierały one ogólnikowe informacje, z których nie można było wyprowadzić wniosku, że opłacano za nią składki na ubezpieczenia społeczne rolników. Podkreślił, że w ww. okresie I. K. nie była ubezpieczona jako domownik, pomimo obowiązku opłacania składek na fundusz emerytalny rolników. W ocenie Sądu rolnik, który nie płacił składek w czasie obowiązywania ustawy z 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie może skutecznie domagać się uwzględnienia w części składkowej emerytury rolniczej okresów obowiązkowego ubezpieczenia rolników, za które nie została opłacona składka na to ubezpieczenie. W toku postępowania o przyznanie emerytury rolniczej na ubezpieczonej spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności opłacenia składek, gdyż tylko taki okres może być uwzględniony do okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego osoby wnoszącej o przyznanie emerytury rolniczej na podstawie obowiązujących przepisów, czemu odwołująca nie sprostała.

Mając powyższe na uwadze powyższe, Sąd uznał, że nie było podstaw do zaliczenia do stażu emerytalnego spornych okresów pracy w gospodarstwie rolnym od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. i od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r., bowiem odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu jako rolnik. Brak co najmniej 30 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu uniemożliwił przyznanie jej prawa do emerytury rolniczej, na podstawie art.

19 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Z tego względu Sąd oddalił odwołanie, zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., zaś o kosztach orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

Pełnomocnik I. K. złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu:

1. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 1 ust. 2 ustawy z 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin w zw. z art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji błędne niezaliczenie do okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników okresów pracy odwołującej w gospodarstwie rolnym teściów jako domownika od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r.;
2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 19 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji oddalenie odwołania;
3. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie polegająca na przyjęciu, że w okresie od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik, pomimo że okoliczność tę potwierdziły zeznania świadków Z. K., J. K. (2), J. K. (1) oraz zeznania samej odwołującej, jak również treść legitymacji ubezpieczeniowej dla rolnika i członków jego rodziny;
4. naruszenie przepisów postępowania mogące mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie pełnej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, w szczególności przyczyn, dla których sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej legitymacji ubezpieczeniowej dla rolnika i członków jego rodziny potwierdzającej fakt podlegania przez odwołującą ubezpieczeniu społecznemu rolników od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r.

Wskazując na te zarzuty, pełnomocnik odwołującej wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie odwołującej prawa do emerytury rolniczej oraz o zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie dotyczy ustalenia, czy I. K. przysługuje prawo do emerytury rolniczej z tytułu obniżonego wieku emerytalnego.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 277, zwanej dalej „ustawą rolniczą”) emerytura rolnicza z tytułu obniżonego wieku emerytalnego przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną; 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat; 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Zgodnie z art. 19 ust. 2a tej ustawy, przepis ust. 2 stosuje się do rolnika, który do 31 grudnia 2017 r. spełnił warunki, o których mowa w ust. 2. W myśl art. 20 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 tej ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy: 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990; 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.; 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi, z tym że tego ostatniego punktu nie stosuje się do osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. Ponadto wszystkich (wymienionych w ustępie 1 artykułu 20 ustawy rolniczej) okresów nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

Niewątpliwie na dzień wydania zaskarżonej decyzji I. K. osiągnęła 55 lat oraz zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej. Sporne pozostawało wykazanie przesłanki legitymowania się 30-letnim okresem podlegania rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Do tego stażu ubezpieczeniowego rolniczy organ rentowy ostatecznie uwzględnił 29 lat, 10 miesięcy i 26 dni. Odwołująca domagała się uzupełnienia tego stażu ubezpieczeniowego również o: 1) okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przypadający od 4 lutego 1981 r. do 8 lutego 1981 r. oraz 2) okresy pracy w gospodarstwie rolnym teściów przypadające od 1 stycznia 1983 r. do 30 maja 1987 r., od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. i od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. Na etapie postępowania apelacyjnego pozostają sporne jedynie okresy pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. Odwołująca domagała się doliczenia tych okresów do stażu ubezpieczeniowego z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym teściów jako domownik.

Rozstrzygając sprawę, Sąd Okręgowy słusznie zwrócił uwagę na treść art. 6 pkt 14 ustawy rolniczej. Zgodnie z tym przepisem, ilekroć w ustawie jest mowa o okresach podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu, to rozumie się przez nie tylko takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek. Istotne znaczenie w sprawie ma zatem to, czy za odwołującą zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne rolników w spornych okresach.

Obowiązek opłacania składek na fundusz emerytalny rolników został wprowadzony ustawą z 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym rolników i ich rodzin (Dz.U. z 1977 r., Nr 32, poz. 140) i – zgodnie z art. 69 tej ustawy – obowiązywał od 1 lipca 1977 r. Obowiązek ten utrzymała ustawa z 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U. z 1982 r., Nr 40, poz. 268 ze zm.), która na podstawie art. 1 ust. 2 rozszerzyła ten obowiązek także na domowników od 1 stycznia 1983 r. Z przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, które obowiązywały od 1983 r., wynika, że od stycznia 1983 r. okres pracy domownika w gospodarstwie rolnym uwzględnia się do ogólnego stażu ubezpieczeniowego w zakresie uzupełniającym wówczas, gdy domownik faktycznie pracował w tym gospodarstwie rolnym i została opłacona za niego składka na ubezpieczenie społeczne rolników. Zasadą obowiązującą przy kwalifikowaniu określonego okresu jako okresu podlegania danemu rodzajowi ubezpieczenia społecznego jest zatem to, że za okres rolniczego ubezpieczenia społecznego może zostać uznany wyłącznie ten okres, za który opłacono składki na to ubezpieczenie. Jedynie w drodze wyjątku od tej zasady, za okres rolniczego ubezpieczenia społecznego może być uznany także inny okres podlegania temu ubezpieczeniu, za który – w myśl przepisów ubezpieczeniowych – nie istniał obowiązek opłacania składek (wyrok Sądu Najwyższego z 21 lutego 2012 r., I UK 304/11).

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko rolniczego organu rentowego oraz Sądu pierwszej instancji o braku możliwości zaliczenia do rolniczego ubezpieczenia emerytalno-rentowego okresów pracy I. K. w gospodarstwie rolnym teściów od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. Okresy te nie podlegają zaliczeniu do stażu emerytalnego, ponieważ skarżąca nie była wówczas ubezpieczona jako domownik, pomimo, że nie pracowała zawodowo, a pracowała jedynie w tym gospodarstwie rolnym. W tych okresach za skarżącą jako domownika rolnika nie zostały opłacone składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne rolników.

Z karty ewidencyjnej wymiaru i poboru składki na Fundusz Emerytalny (...) założonej I. K. jako domownikowi rolnika wynika, że nie zostały opłacone za nią składki na ubezpieczenia społeczne rolników w spornych okresach od 31 maja 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. Zgodnie z treścią karty ewidencyjnej została ona objęta ubezpieczeniem społecznym rolników od 1 stycznia 1989 r. i kontynuowała to ubezpieczenie do 31 grudnia 1989 r., natomiast od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. miała przerwę w ubezpieczeniu społecznym (...) z powodu podlegania ubezpieczeniu w jednostce gospodarki uspołecznionej. Ubezpieczeniu społecznemu w ZUS, a nie w KRUS podlegała ona również od 1 stycznia 1991 r. do 30 września 1991 r., a składki na ubezpieczenie społeczne rolników opłacała dopiero za IV kwartał 1991 r., za 1992 r. i za I i II kwartał 1993 r.

Z kolei z karty ewidencyjnej ubezpieczonego założonej J. K. (1) jako rolnikowi prowadzącemu gospodarstwo rolne wynika, że podlegał on ubezpieczeniu społecznemu rolników i były za niego opłacane składki na to ubezpieczenie od 1 lipca 1977 r. (jak wymagał tego ustawodawca) do końca II kwartału 1993 r.

Skoro zatem w karcie ewidencyjnej ubezpieczonego składki na ubezpieczenie społeczne rolników za J. K. (1) zostały odnotowane już od 1977 r. to oznacza to, że karty ewidencyjne ubezpieczonego prowadzone były rzetelnie, zgodnie ze zgłoszeniem do ubezpieczeń i opłacaniem składek. Dowodzi to również, że składki na ubezpieczenie społeczne za I. K. w latach 1987-1988 i w roku 1990 nie były odprowadzane.

Skarżąca nie przedstawiła dowodów na potwierdzenie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w spornych okresach. Z pisma Wójta Gminy G. z 17 listopada 2017 r. wynika, że nie posiada on dokumentacji, na podstawie której mógłby udzielić informacji dotyczących prawidłowego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, wysokości opłacanych składek z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego oraz zwolnienia od opłacania składek przez I. K. (k. 78 akt ubezpieczeniowych). Natomiast zeznania świadków i legitymacja ubezpieczeniowa dla rolnika i członków jego rodziny wydana 27 lipca 1988 r. na nazwisko J. K. (1) (teścia I. K.) nie stanowią dowodu, że składki na ubezpieczenie społeczne rolników były opłacane za I. K. od 1 stycznia 1983 r. Zeznania świadków potwierdzają jedynie fakt, że I. K. pracowała w gospodarstwie rolnym teściów, natomiast nie mogą stanowić podstawy do ustalenia, że w spornym okresie opłacano za nią składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Natomiast z legitymacji ubezpieczeniowej J. K. (1), na którą w apelacji powołuje się pełnomocnik I. K., wynika jedynie to, że skarżąca była osobą uprawnioną do korzystania ze świadczeń leczniczych. Jednakże nie oznacza to, że w spornym okresie opłacano za nią składki na ubezpieczenie społeczne rolników jako za domownika rolnika, czego wymagały obowiązujące przepisy.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w świetle tych okoliczności nie są zasadne zarzuty naruszenia art. 1 ust. 2 ustawy z 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin w zw. z art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Niezaliczenie spornych okresów pracy I. K. w gospodarstwie rolnym teściów do stażu emerytalnego uprawniającego do emerytury rolniczej powoduje, że nie wykazała ona 30-letniego okresu ubezpieczeniowego, a przez to nie spełniła warunków do przyznania jej prawa do emerytury rolniczej, na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Mając powyższe na uwadze, apelacja podlegała oddaleniu, na podstawie art. 385 k.p.c.

SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska